

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-566

14.6.2021

Frende Skadeforsikring AS

Motorvogn

Forsikring opphørt grunnet eierskifte? – uriktige opplysninger om tyveri? – fal. §§ 4-11, 7-2 og 8-1 fjerde og femte ledd.

Klager kjøpte den forsikrede bil 14.7.17. Bilen ble registrert og forsikret i hans ektefelles navn. Bilen ble overlevert til Ø. rundt juni 2018. Ø. meldte bilen stjålet til politiet den 28.1.20. Klager forklarte til utreder at han ikke hadde sett bilen siden han leverte den fra seg, og at Ø. skulle kjøpe bilen for kr 190 000. Selskapet var av den oppfatning at bilen ikke hadde blitt stjålet slik Ø. hadde forklart, og at det ikke hadde skjedd et reelt tyveri. Selskapet avsto erstatning og sa opp forsikringsavtalen, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet mente at klager og hans ektefelle kunne identifiseres med Ø. Subsidiært anførte selskapet at forsikringsavtalen var opphørt som følge av at bilen var solgt. Klager bestred at det var gitt uriktige opplysninger og viste til at han ikke hadde sett bilen siden den ble overlevert til Ø. Bilen ble overlevert for et reparasjonsoppdrag, og det var derfor ikke identifikasjonsadgang. Forsikringen var uansett ikke opphørt som følge av eierskifte. Det var ikke skrevet kjøpekontrakt eller avtalt kjøpesum, og bilen var derfor ikke solgt. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning under motorvognforsikringen etter tyveri, herunder:

1. spørsmålet om forsikringsavtalen var opphørt som følge av et eierskifte, jf. fal. § 7-2 og forsikringens vilkår, evt. om
2. selskapet er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen pga. uredelig brudd på opplysningsplikten ved skadeoppgjøret, jf. forsikringsavtaleloven (fal.) § 8-1 fjerde og femte ledd, herunder om
3. sikrede kan identifiseres med sin ektefelle, jf. fal. § 4-11 og forsikringens vilkår.

Klagers ektefelle har tegnet en motorvognforsikring, som ifølge vilkårenes pkt. 1 gjelder for:

- Forsikringstaker
- Registrert eier
- Andre med tinglyst eiendomsrett i motorvognen

Det er i pkt. 14.7 avtalt følgende angående identifikasjon:

Identifikasjon betyr at handlinger eller unnlatelse fra person som med sikredes samtykke er ansvarlig for forsikrings-gjenstanden, får samme virkning for sikredes rettigheter etter forsikringen som om handlingene eller unnlatelsene var foretatt av sikrede selv.

Klager kjøpte den 14.7.17 den forsikrede bilen. Bilen ble registrert og forsikret i ektefellens navn. Bilen ble kjøpt med ett nøkkelsett.

Bilen ble overlevert til Ø. rundt juni 2018. Med fullmakt fra klagers ektefelle meldte Ø. bilen stjålet til politiet den 28.1.20:

... November 2019 oppdaget han at bilen var stjålet. Han har lett etter bilen etter dette, men ikke funnet den. Melder sliter også med Alzheimers, slik at han var redd for at han hadde glemt hvor han har parkert den. I tillegg har han vært så syk at han nesten ikke har kommet seg ut. Han legger til at fornærmede også er så syk at hun ikke selv kan komme og anmelde. Hun har derfor gitt han fullmakt til å anmelde på vegne av henne.

Bilen er en Rød Hummer med grønne varebil skilt. Bilen stod parkert på parkeringsplassen til J. på (L) i (S). Melder parkerte bilen der i september 2019, og oppdaget i begynnelsen av november 2019 at bilen var stjålet. Bilen var kjørbar, og den var nesten ikke drivstoff på tanken. Han trodde den var nede på reservetanken. Bilen var låst. Melder har en nøkkel til bilen, og dette er den eneste som er.

Selskapet mottok melding om tyveriet og skademelding i saken den 20.2.20. Selskapets utreder avholdt samtale med klager den 30.4.20. Ifølge samtalereferatet fra samtalen forklarte klager blant annet følgende:

(Klager) vet ikke hva som har skjedd og har ikke så mye mer å fortelle, enn at engang på høsten i fjor (2019) skulle en; (Ø) ... kjøpe bilen for 190.000 kroner.

...

Kjøpet

De skrev ingen kontrakt og ingen penger er eller har blitt overført.

...

(Klager) kan ikke huske når tid eller hvor han selv kjørte bilen sist gang han brukte den.

...

På spørsmål om (klager) visste at (Ø) hadde meldt bilen for stjålet, sier (klager) at (Ø) ringte ham og sa at han hadde meldt bilen for stjålet.

Undertegnede spør hva (klager) sa til (Ø) da, og sier; "Nei, hva skulle han si"?

(Klager) vet ikke hvor (Ø) hadde parkert bilen.

Undertegnede forklarer at (Ø) sa at han hadde parkert den på (S) et sted, så sier (klager), at det har han ikke peiling på, og at det må jeg nesten snakke med (Ø) om.

Siste gang (klager) så bilen

(Klager) sier at sist han så bilen, var da han leverte den fra seg til (Ø).

Etter det har han ikke sett bilen og han har ei heller sett (Ø) kjøre med bilen.

190.000 kroner

Undertegnede forklarer til (klager) at 190.000 kroner er jo litt penger, og han er enig i det, men stoler på (Ø), at han ville ha fikset bilen, og deretter gjort opp med den avtalte kjøpesummen.

(Klager) har ikke purret på (Ø) i denne tiden, som for eksempel å få en delbetaling, og sier at grunnen for det var at (Ø) nok bare ville ha det i orden før han kjøpte den.

...

Selskapets utreder avholdt deretter samtale med Ø. den 4.5.20:

...

(Ø) skulle kjøpe Hummer-bilen av (klager), for han skulle ha en god bil som kunne trekke bilhenger når han skulle flytte eller transportere de ulike Amcar biler han holdt på med.

(Ø) overtok bilen for å prøve den av (klager). Når tid dette var kan han ikke helt huske, men det var sommeren eller tidlig høst 2018.

Parkerte bilen høsten 2019

(Ø) sier at han parkerte bilen på en parkeringsplass bak og til høyre for Julia på (S).

Dette var engang på høsten 2019. (Ø) er ikke sikker på måned eller dag, men mener på at det var på nevnte parkeringsplass, der han fikk lov av en kamerat å parkere bilen. Den stod på utsiden.

- På spørsmål hva denne kameraten heter, sier (Ø): (L)

- På spørsmål hva mer (L) heter, sier (Ø); "Han var ikke en så god kamerat heller, så jeg vet ikke hva mer han heter".
- (L) var norsk, leide et lokale der og drev med salg av hageredskaper.

Sist han snakket med (klager)

(Ø) sier at sist han snakket med (klager) om bilen var for ca 1 ½ år siden, rundt julen 2018, og da hadde han hatt bilen en stund.

Nå etter undertegnede har spurt rundt bilen, har han snakket med (klager) en del.

Prisen

Prisen han skulle betale i 2018 var rundt 200.000 kroner, men han hadde fått den noe ned i pris. Helt nøyaktig hvor mye husker han ikke nå i dag.

(Ø) har ikke betalt (klager) noe som helst for bilen.

...

I begynnelsen (klager) veldig sint da (Ø) fortalte at han ikke fant igjen bilen. (Klager) har sagt til ham, at dersom ikke forsikringen dekker bilen, må (Ø) selv betale den avtalte prisen til ham. (Ø) sier at han forstår (klager) var sint.

...

På spørsmål hvorfor ikke (Ø) parkerte bilen hjemme hos (klager) når han ble dårlig og ble liggende syk, sier (Ø) at siden han ble syk, klarte han ikke det.

Undertegnede sier at jeg ikke forstår helt hvorfor ikke (klager) fikk bilen i retur, siden han ikke skulle kjøpe den, når han likevel parkerte bilen et annet sted.

(Ø) sier at (klager) fikk seg en GM-bil, som faktisk var større enn Hummeren, og han visste ikke helt hvor han skulle parkere bilen.

(Ø) sier at hjemme der han bort er det trangt og ikke egnet for å ha denne bilen.

(Klager) ville ikke betale for noe, og sa at dette fikk (Ø) ta seg av (siden (Ø) skulle kjøpe bilen, men ble syk).

Sist sett

På spørsmål når og hvor (Ø) sist så bilen, sier (Ø); "Det var et jaggut et godt spørsmål. Jeg husker ikke engang når bilen forsvant engang jeg".

(Ø) sier at han har vært lett andre mulige steder for å se om han parkerte den et annet sted, men han har ikke sett bilen.

På spørsmål om bilen kan stå et annet sted, sier (Ø) at han ikke er sikker, og at det er noe som han har tenkt mye på.

(Ø) sier at bilen ble parkert hos (L) rundt juni 2019, men er ikke sikker.

...

Det følger av utreders rapport at utreder var i kontakt med flere som arbeidet i bygget der Ø. opplyste at bilen skulle ha vært parkert utenfor. Ingen av de utreder var i kontakt med hadde registrert at en rød Hummer-bil hadde stått parkert utenfor. Det var heller ingen som kjente til L., eller at det var noen som hadde solgt hageredskaper eller andre redskaper i bygget. Utreder snakket også med eier av bygget som blant annet forklarte følgende:

(Vitne) var litt over middels interessert i Hummer og hadde selv eid 3 stk Hummere, men aldri en rød Hummer, som er en (X).

Hadde der stått en slik bil i deres område eller nærhet, ville han garantert ha visst det.

Hadde en slik bil stått parkert på det stedet (Ø) pekte ut at han parkerte bilen over uker, ville de ha etterlyst eieren av bilen, for de trengte den plassen selv som var på utiden av hallene til sine egne og kunder sine biler.

(Vitne) soer at det er lenge siden han har sett en rød Hummer i distriktet, og den eneste han har sett var det en som het (klager) som hadde. Men det var lenge siden, og mer enn et år.

Undertegnede bekrefter for ham, at det er akkurat den bilen vi leter etter. (Vitne) sier at han da er enda mer sikker på at den bilen aldri har stått på deres område eller i nærheten. Da hadde han visst det.

...

Selskapets utreder kontaktet klager på nytt den 12.5.20:

I telefonsamtale jeg hadde med (klager) den 12.05.20, forklarte jeg at (Ø) sa at han engang på høsten 2019 hadde parkert bilen ute med et verksted i (S), men når jeg snakket med noen andre som holdt til der, så hadde de ikke sett at der stod en rød Hummer parkert der.

Undertegnede forklarer at jeg sliter med å få opplyst noe håndfast rundt hvor bilen egentlig ble parkert. (klager) sier at dette her må (Ø) kunne si noe mer om.

(Klager) sier at han ikke vet noe om bilen siden (Ø) overtok bilen ca juni 2018.

...

Ø. har i samtale med utreder forklart at han er i besittelse av bilens nøkler, men har ikke levert disse til selskapet på forespørsel.

Selskapet besluttet den 16.6.20 å avslå erstatning og si opp forsikringsavtalen under henvisning til at det var gitt uriktige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd. Selskapet festet ikke lit til forklaringen om at bilen var stjålet. Selskapet anførte at klager og klagers ektefelle kunne identifiseres med Ø., jf. fal. § 4-11 og vilkårenes pkt. 14.7 Subsidiært anførte selskapet at forsikringsavtalen uansett var opphørt som følge av eierskifte, jf. fal. § 7-2 og vilkårenes pkt. 7.

Klager krever dekning for tyveri av bilen og avviser at selskapet har grunnlag for å anvende fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Klager har ikke forklart seg uriktig. Klager hadde ingen grunn til å betvile Ø. sin forklaring om hva som har skjedd. Bilen hadde ett sett med nøkler. Ø. har fortsatt nøkkelen hjemme hos seg, og det er ikke riktig at han på noe tidspunkt ikke har funnet nøkkelen. Klager har for øvrig også fremmet krav om erstatning ovenfor Ø.

Klager avviser at han kan identifiseres med Ø. Ø. hadde fått levert bilen til et reparasjonsoppdrag, men hadde ikke rett til å bruke bilen til noe annet enn i forbindelse med reparasjonsarbeider. Selskapet kan derfor ikke påberope eventuelle uriktige opplysninger gitt av Ø.

Klager hadde ikke solgt bilen. Klager engasjerte Ø. for å utføre reparasjon på bilen. Selv om klager og Ø. snakket om et salg av bilen, kom ikke en slik avtale i stand. Det ble heller ikke betalt noen kjøpesum. Dette er også grunnen til at klager har betalt forsikring for bilen på vanlig måte.

Selskapet har i det vesentlige anført at det er fri for ansvar og kan si opp forsikringsavtalen som følge av at sikrede har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger under skadeoppgjøret, jf. fal. § 8-1 fjerde og femte ledd.

Sikrede og klager kan identifiseres med Ø., jf. vilkårenes pkt. 14.7 og fal. § 4-11, og Ø.s handlinger eller unnlatelser kan derfor påberopes overfor sikrede.

Selskapet fester ikke lit til at bilen har blitt stjålet. På bakgrunn av vitneuttalelser fremstår det usannsynlig at bilen ble parkert slik Ø. har forklart. Ø. kan heller ikke fremlegge bilder av bilen eller bilens nøkler. Dette underbygger selskapets oppfatning av at bilen ikke er stjålet.

Det er påfallende at det ble avtalt en langt høyere kjøpesum mellom klager og Ø., enn det klager betalte for bilen ett år tidligere, spesielt med tanke på at Ø. var en erfaren bilkjøper. Det fremstår også påfallende at klager ikke forsøker å kreve inn kjøpesummen i løpet av halvannet år.

Forsikringsavtalen var uansett opphørt på tyveritidspunktet. Forsikringen opphører dersom bilen selges eller på annen måte overdras til ny eier, jf. generelle vilkår pkt. 7 og fal. § 7-2. Selskapet svarer for forsikringstilfeller som inntreffer innen 14 dager etter eierskifte dersom den nye eieren

ikke har tegnet forsikring. Klager har opplyst at bilen ble solgt og overlevert til Ø. i juni 2018. Dette er også bekreftet av Ø. Forsikringen opphørte derfor senest medio august 2018.

Klager endrer sin forklaring i klagen til Finansklagenemnda. Han og Ø. har tidligere forklart til selskapet at bilen var solgt. Det finnes lydopptak av disse samtaler. Det er ikke et krav om at det inngås en skriftlig avtale, betales kjøpesum, foretas en omregistrering e.l. for at en avtale om kjøp skal anses som inngått.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tyveri av bil.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål", jf. også FinKN 2017-408 og 2018-077.

Det er uklart for nemnda om bilen er solgt slik at forsikringen er opphørt. Dette spørsmålet vil igjen være avgjørende for spørsmålet om selskapet kan påberope seg fal. § 8-1 og behovet for å avgjøre spørsmålet om identifikasjon. Alle tre spørsmål bør belyses samlet med muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Saken avvises.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).